

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Klvaňovo gymnázium, Kyjov, Komenského 549

Komenského 549, 697 11 Kyjov

Identifikátor školy: 600 014 533

Zřizovatel: MŠMT ČR Karmelitská 7, Praha 1, 118 12 Praha 1 – Malá Strana

Školský úřad Hodonín, Jilemnického 2, 695 01 Hodonín

Termín konání komplexní inspekce: 21. – 24. únor 2000

Čj.	122 121/00-05010
Signatura	kl7zt201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium v Kyjově bylo založeno v r. 1898. Jeho prvním ředitelem byl Josef Klvaňa, uznávaný národopisec a přírodovědec, který za vynikající pedagogickou práci obdržel od císaře Františka Josefa I. titul vládní rada. Nejvýznamnější změnou poslední doby je návrat gymnázia do historické budovy a obnovení názvu Klvaňovo gymnázium.

V současné době vzdělává gymnázium žáky v osmiletém, čtyřletém a dobíhajícím sedmiletém studiu. Ve šk. roce 1999/2000 má škola 21 tříd s 595 žáky v souladu s povolenou kapacitou školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Česká školní inspekce hodnotila kvalitu vzdělávání na základě studia prací žáků a hospitační činnosti v předmětech: český jazyk a literatura, německý a anglický jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika.

Níže uvedené poznatky týkající se plánování a přípravy výuky i podmínek výuky jsou hodnoceny souhrnně.

Plánování a příprava výuky

Plánování výuky v jednotlivých studijních cyklech vychází ze schválených učebních dokumentů MŠMT ČR (viz další významná zjištění). Disponibilní hodiny byly využity k posílení dotace hodin cizích jazyků, matematiky a přírodovědných předmětů formou praktických cvičení. Praktické činnosti žáků, experimentování a laboratorní práce jako organická součást výuky poskytovaly možnost průběžně rozvíjet názornou složku poznávání. Tato skutečnost se pozitivně odrazila ve sledované výuce v provázanosti teorie a praxe. Přírodovědné a společenskovední semináře nadstandardně rozvíjejí znalosti a dovednosti žáků, aniž by docházelo k obsahové duplicitě v osnovách předmětu. Na povinnou výuku výpočetní techniky ve vyšších ročnících navazuje volitelný, případně nepovinný předmět.

Pro jednotlivé předměty jsou zpracovány tématické plány v souladu s učebními osnovami předmětu. Učiteli jsou dodržovány, kontrola jejich plnění stejně jako návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky je sledována v rámci předmětových komisí. Jazyková i literární složka předmětu český jazyk a literatura je proporcionálně rozložena v souladu se standardem vzdělávání. V rámci výuky cizích jazyků je kontinuita výuky v jednotlivých ročnících garantována i používáním učebnic jedné série pro daný ročník. Účelné členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá aktuálnímu složení tříd. Pro zdokonalení úrovně navštěvují žáci vyšších ročníků konverzaci v cizím jazyce. O žácích s poruchami učení jsou vyučující informováni, individuální přístup učitelů umožňuje optimální jazykový rozvoj těchto žáků. Bezprostřední příprava učitelů vycházela z aktuálního stavu třídy, respektovala cíle osnov po stránce obsahové i v oblasti rozvíjení dovednostních kompetencí v daném předmětu.

Učební osnovy jsou plněny. Plánování a příprava výuky má celkově vynikající úroveň.

Podmínky výuky

Škola má pro realizaci vzdělávacího programu optimální personální podmínky. Téměř veškerou výuku zajišťují učitelé s odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilostí. Bez odborné způsobilosti je z celkového počtu hodin předmětu vyučována tělesná výchova (15%), hudební výchova (31%) a informatika a výpočetní technika (50% - jeden pedagog). Jak prokázala hospitační činnost v předmětu informatika a výpočetní technika, kvalifikaci nahradily odborné znalosti učitele, praxe a zájem o předmět. Všichni učitelé prokázali velmi dobrou až vynikající odbornou i pedagogickou úroveň.

Prostorové a materiální podmínky, počet kmenových tříd, skladba odborných učeben a laboratoří umožňují v plné míře realizovat vzdělávací program. Moderně vybavená tělocvična slouží i k mimoučebním aktivitám, stejně jako kvalitně vybavená kreslárna a hudebna. Prostorné kmenové učebny umožňovaly realizaci cílů. Jejich prostředí působilo esteticky, avšak pro výuku daného předmětu méně podnětně.

Výuka cizích jazyků byla realizována převážně ve třech specializovaných jazykových učebnách vybavenými motivační prvky (nástěnné mapy, tabule s gramatikou, aktuální informace o německy a anglicky mluvících zemích). Jejich vybavení magnetofony, televizory, videi a satelitními přijímači, zpětnými projektory a diaprojektory umožnilo efektivní využití vyučovacího času. K mimořádné kvalitě výuky anglické konverzace přispělo účelné využití počítačového programu. Pro výuku českého jazyka a literatury je materiální zabezpečení pomůckami na dobré úrovni. Ve sledovaných hodinách však byly pomůcky, učebnice i další zdroje informací využívány účelně, didaktická technika ojediněle. Přírodovědné předměty byly vyučovány v odborných učebnách a laboratořích, v nichž motivující výukové prvky pozitivně ovlivnily učební prostředí. Ve všech hodinách byly účelně využívány pomůcky, nadstandardně výukový software, snímací kamera a audiotechnika. Vybavení pro výuku fyziky je vynikající, pro výuku chemie a biologie převážně starší, avšak plně funkční a umožňuje plnit cíle osnov i po stránce praktických dovedností žáků. Výuka informatiky a výpočetní techniky probíhala ve dvou velmi dobře vybavených odborných učebnách. Jedna z nich je určena pro práci ve standardním prostředí Windows, druhá je vybavena počítači značky MacIntosh. Žáci se tak mají možnost seznámit s technikou, která nepatří k běžnému vybavení škol (počítače MacIntosh), ale v praxi má velké využití, například v grafických studiích. K dispozici jsou také některé výukové programy a Internet i v době mimo vyučování. Učebnice jsou poskytovány žákům nižšího stupně gymnázia v souladu s platnými právními předpisy, žákům vyšších ročníků jsou zapůjčovány. Zajištění učebnicemi se pozitivně projevilo v těch sledovaných hodinách, v nichž byli žáci vedeni k práci s textem. Učebnice pro výuku cizích jazyků patří k nejmodernějším, jaké jsou v současné době používány. Mimo učebnice mají žáci dostatečné množství dalších materiálů, většinou kopírovaných přímo vyučujícími. Škola odebírá cizojazyčné časopisy, které využívají učitelé i žáci. V počítačové učebně mají žáci volný přístup k elektronickému slovníku a k Internetu, ve školní žákovské knihovně si mohou zapůjčit odborné učebnice i literaturu v originální verzi. Pokud nebyly k dispozici vhodné učebnice, např. v občanské výchově, byla jejich absence kompenzována pracovními materiály. K pozitivům patří fungující žákovská knihovna průběžně doplňovaná novými tituly podle finančních možností školy. Dle požadavků předmětové komise je příležitostně vybavovaná učitelská knihovna odbornou literaturou.

Začlenění předmětů do rozvrhu hodin převážně odpovídalo psychohygienickým zásadám. Ty byly většinou dodržovány, tempo výuky odpovídalo věku žáků. Rozmístění počítačů v odborných učebnách respektuje psychohygienické zásady.

Personální podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou vynikající, téměř stoprocentní kvalifikovanost učitelů pozitivně ovlivnila kvalitu sledované výuky. Absence odborné způsobilosti učitele neměla negativní vliv na její kvalitu, naopak znalosti z praxe

byly ve sledované výuce efektivně využity. Vynikající materiální podmínky pro výuku fyziky, informatiky a cizích jazyků umožňují žákům využívat moderní výpočetní techniku v projektové výuce. Materiální podmínky pro výuku společenských věd jsou dobré, pro výuku matematiky, chemie a biologie velmi dobré. Celkově mají materiální podmínky velmi dobrou úroveň. Psychohygienické zásady byly převážně dodržovány, psychohygienické podmínky výuky mají celkově velmi dobrou úroveň.

Český jazyk a literatura

Organizace hodin směřovala k naplnění vytčených cílů a efektivnímu využívání vyučovacího času. Přístup učitelů v oblasti názornosti i aplikace rozmanitých metod a forem práce se lišil jenom minimálně. V hodinách převažovaly frontální přístupy, avšak dominantní role učitelů byla potlačována rozmanitými činnostmi žáků ve snaze je do výuky co nejvíce aktivně zapojovat. Naplňováním výchovného aspektu literatury i uplatňováním mezipředmětových vztahů byly rozvíjeny komplexnější znalosti žáků průběžně ověřované učiteli. Literární učivo se prolínalo s prohlubováním a rozšiřováním jazykových vědomostí a dovedností i komunikační a slohovou výchovou. Tím docházelo k nenásilné účelové kontinuitě výuky předmětu jako celku. Žáci se měli možnost projevit ústně i písemně, převážně se na výuce aktivně podíleli a jejich znalosti odpovídaly standardu vzdělávání.

Vytčení vyučovacích cílů a sdělení prostředků k jejich dosažení plnilo vstupní motivaci. V průběhu hodin učitelé udržovali se žáky neustálý kontakt. Ověřovali hloubku jejich získávaných znalostí a dovedností a umožňovali jim aplikovat mezipředmětové znalosti. Byli jim nápomocni v řešení obtížnějších úkolů. Vedli je k chápání učiva v logicky provázaných celcích, k samostatné práci i vyjadřování individuálních názorů a postojů k navozené problematice. Zadávání domácích úkolů v závěru hodin často postrádalo patřičnou motivaci. Méně byli žáci vedeni k sebehodnocení, úspěšnost splnění vytčeného cíle převážně komentovali učitelé. Znalosti žáků byly prověřovány a hodnoceny průběžně a spravedlivě. Učitelé nekladli důraz jenom na encyklopedické znalosti, naopak prostřednictvím evokovaných prožitků žáků získaných z četby či úryvků beletrie přímo v hodinách probouzeli jejich sympatie k předmětu. Nepředkládali žákům hotová fakta, ale vedli je k vyvozování nových poznatků na základě dříve získaných znalostí, dovedností, domácí přípravy i práce s textem.

Ve třídách byla navozovaná příznivá a nestresující atmosféra pro vzájemnou komunikaci. Příležitosti k aktivnímu zapojení do výuky však přesto více využívali jenom někteří žáci, při frontálních činnostech nebyli všichni rovnoměrně zatěžováni. Neustálými motivačními výzvami i kladným povzbuzujícím hodnocením se dařilo s rozdílnou mírou úspěšnosti rozvíjet i širší komunikativní dovednosti.

Organizace, formy a metody výuky, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly ve sledovaných hodinách velmi dobrou úroveň.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura byla na velmi dobré úrovni.

Společenskovední předměty (dějepis, občanská výchova)

Sledované hodiny byly strukturovány s ohledem na stanovené výukové cíle. Výběr vyučovacích metod a forem práce umožňoval rozvíjení historických znalostí, méně však dovedností žáků umět vědomosti formou činnostního pojetí výuky aplikovat např. při skupinové práci. Kontrolou znalostí žáků byla prověřována míra pochopení dřívějšího učiva na něž navazovala nová látka se záměrem budování komplexnějších vědomostí žáků. K získávání dalších informací např. formou samostatné práce sloužily obrazové materiály, k větší efektivitě

vyučování přispívala ojediněle didaktická technika, práce s mapou a učebnicemi.

Vzhledem k přitažlivosti některých stanovených cílů vyučování, jejich vysvětlení, organizaci práce i využití vhodných metod měla motivace vynikající úroveň v občanské výchově a velmi dobrou úroveň v dějepisu. V průběhu vyučování občanské výchovy převládalo pozitivní slovní hodnocení za projevené názory žáků, které je motivovalo k ještě větší aktivitě. Byla respektována pluralita názorů i osobnostní zvláštnosti jednotlivců. Při hodnocení a klasifikaci v dějepisu byla ceněna schopnost žáků učivo věcně správně interpretovat, chápat je v širších vztahových a příčinných souvislostech. Hodnocení probíhalo objektivně se zdůvodněním učitele za spoluúčasti ostatních žáků.

Z poměrně vyvážené komunikace mezi učiteli a žáky bylo zřejmé, že interakce je založena na vzájemné důvěře a oboustranném respektu. Učitelé se chovali k žákům vstřícně a přátelsky. Žáci se do výuky aktivně zapojovali, dokázali formulovat problém, vyjádřit své stanovisko podložené znalostmi společenského vývoje i současných aktuálních problémů společnosti. Z jejich účasti na výuce bylo zřejmé, že tento styl práce je vžitý. Pozitivním jevem byla spisovná mluva bez uplatnění silného vlivu místních nářečních prvků.

Organizace, metody a formy výuky, motivace a hodnocení měly velmi dobrou úroveň. Interakce a komunikace byla vynikající.

Kvalita výuky společenských předmětů byla celkově na velmi dobré úrovni.

Cizí jazyky (německý a anglický jazyk)

Hospitované hodiny byly strukturovány podle věku a schopností žáků i deklarovaných cílů. Organizace vyučovacích jednotek byla velmi pestrá a střídalo se v nich množství různých metod a forem práce. Významným společným rysem výuky jazyků byla preference kooperativních technik učení a vytváření prostoru pro skupinové aktivity žáků. Ti nebyli vedeni k memorování učiva. Naopak byla zřetelná snaha každého vyučujícího o rozvoj jejich komunikativních dovedností. Posilování kreativity žáků, důsledné budování jejich slovní zásoby a nácvik řečových struktur tvořilo nedílnou součást jednotlivých hodin. Suverénní řízení výuky, členění hodin a podpora aktivního učení vedly k efektivnímu využití vyučovacích hodin. V každé z nich byl účelně použit kazetový magnetofon. V hodinách panovala příjemná pracovní atmosféra a jejich často soutěživý charakter vytvářel zábavnou bázi pro učení. Výuka byla vedena téměř výhradně v němčině či angličtině. Interpretace učiva vyučujícími byla bezchybná.

V úvodu byl většinou dostatečně zřetelně stanoven průběh i cíl hodiny. Podle stanoveného cíle hodiny užívali vyučující různých motivačních metod. Při orientačním zkoušení ověřovali zvládnutí učiva a správné pochopení vztahů a souvislostí. Učitelé využívali okamžité zpětné vazby, analyzovali chybu a dále s ní pracovali. Nechybělo průběžné a závěrečné hodnocení práce žáků ani zasloužená pochvala.

Spolupráce a komunikace mezi žáky a pedagogy byla na vynikající úrovni. Byla založena na vzájemné důvěře a žákům byla dána možnost projevit vlastní názory. Respektování osobnosti žáka a snaha o rozvoj jeho smyslu pro kooperaci a vzájemnou toleranci byla příznačným jevem hospitované výuky. Pohotové reakce žáků na simulované situace a konverzační úskalí byla dokladem jejich dobré připravenosti na výuku. Žáci se chovali slušně a zdvořile, nedošlo k žádným projevům nekázně.

Organizace, formy a metody výuky, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou vynikající.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách cizích jazyků byla celkově na vynikající úrovni.

Matematika

Výukové cíle odpovídaly standardu vzdělávání. Ve všech sledovaných hodinách byly stanoveny s ohledem na předpokládané výsledky, kterých má žák dosáhnout, což se pozitivně projevilo v celkové efektivitě sledované výuky.

Úvodní opakování probraného učiva, které se uskutečnilo ve všech sledovaných hodinách, prokázalo celkově velmi dobré znalosti žáků. Výklad nového učiva byl přiměřeně náročný vzhledem k věku a schopnostem žáků. Učivo bylo interpretováno věcně správně, v patřičné říši a souvislostech. Na vysoké efektivitě některých hodin se podílely skupinové formy práce, které zároveň podporovaly rozvoj komunikativních dovedností žáků. Procvičování učiva byla věnována dostatečná pozornost, žáci prokázali schopnost aplikovat získané vědomosti v reálných úlohách. V případě nesprávného řešení úloh byla prováděna oprava postupů, což zpravidla vedlo k hlubšímu pochopení probíraného učiva. Ve všech hospitovaných třídách měli žáci k dispozici učebnice, která sloužily jako zdroj zadání příkladů. V některých hodinách učitelé pracovali s výukovými materiály, které si pro žáky sami připravili, jejich účelné využití rozvíjelo tvůrčí schopnosti žáků.

Učitelé žáky motivovali seznámením s cíli hodin, během nich pak kladením problémových otázek, změnou vyučovacího rytmu a využitím mezipředmětových vazeb. Převážně v nižších ročnících docházelo k častým pochvalám, povzbuzení a průběžnému hodnocení žáků. Při opakování a procvičování učiva všichni učitelé respektovali individuální dispozice žáků, řada otázek a úkolů byla zaměřena na pochopení vztahů. Hodnocení bylo převážně pozitivní, byla oceňována snaha a pokrok. V závěru většiny sledovaných hodin proběhlo jejich shrnutí a v některých případech také zhodnocení.

Mezi učiteli a žáky se projevoval vztah oboustranné spolupráce, komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. Pedagogové vyžadovali po žácích věcně a jazykově správné vyjadřování. Verbální a neverbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni. Všechny sledované hodiny charakterizovala přátelská, pracovní atmosféra a účelné využití vyučovací času.

Organizace, formy a metody výuky byly vynikající. V průběhu sledovaných hodin byli žáci vynikajícím způsobem motivováni a hodnoceni. Oblast komunikace a interakce měla celkově velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky předmětu matematika byla celkově vynikající.

Fyzika, fyzikální seminář

Výukové cíle stanovené převážně s ohledem na znalosti a dovednosti, které mají žáci získat, byly splněny. Názorný a srozumitelný výklad učitelů převážně vedený dialogickou metodou, či řízeným rozhovorem byl vždy doplňován demonstračními pokusy, na nichž se aktivně podíleli i samotní žáci. Přestože byla výuka v některých hodinách vedena frontální metodou, dokázali učitelé prostřednictvím zjišťovacích a doplňovacích otázek zaujmout i méně schopné žáky. Rozvíjení logického myšlení žáků a schopnost aplikovat a procvičovat intelektuální dovednosti vyššího řádu se projevilo nejen při výkladu, ale i při procvičování dovedností. Metoda kladení otázek umožňovala žákům postupovat při učení vlastním tempem. Z odpovědí žáků získali učitelé zpětnou vazbu o míře pochopení učiva. Výuka nebyla orientována pouze na učební výsledky žáka, ale i na rozvíjení tvůrčích schopností a dovedností hodnotit, analyzovat a syntetizovat získané a již známé poznatky. V seminářích prokázali žáci schopnost aktivně pracovat s informacemi, při praktických činnostech se seznamovali s moderními technologiemi s využitím počítačového a měřicího systému, kdy měřili a ověřovali usměrňující účinky polovodičových prvků. Po názorné ukázce pracovali samostatně a

individuálním tempem plnili stanovené úkoly. Ve všech hodinách byla účelně využita moderní audiovizuální technika, videoprogramy, zpětný projektor, aniž by nahrazovaly činnost učitele či žáků. Diferenciace výuky při praktických činnostech a individuální přístup umožnil všem žákům aktivní zapojení do procesu. Vzájemná spolupráce, pomoc spolužáků, průběžná kontrola jejich práce garantovala splnění náročného úkolu.

Motivace formou otázek rozvíjejících logické myšlení, pokusů, či zajímavými video programy kladně ovlivnila aktivitu žáků. Opakování učiva bylo přirozeně začleněno do výuky, nové učivo logicky navazovalo na upevněné znalosti žáků. Na shrnutí učiva se žáci většinou podíleli. Hodnocení a klasifikace byly vždy zdůvodněny, odpovídaly výkonům žáků, aktivita žáků byla kladně hodnocena.

Žáci respektovali stanovená pravidla, při práci ve dvojicích byli vedeni k vzájemné toleranci a spolupráci. Oblast komunikace se převážně projevovala na úrovni učitel – žák, méně mezi žáky navzájem, s výjimkou praktických činností a seminářů. Přirozená autorita učitelů, jejich osobní nasazení pozitivně ovlivnilo atmosféru hodin. Žáci pracovali se zaujetím, chovali se vstřícně a kultivovaně.

Organizace, metody a formy výuky podporovaly proces učení žáků, stejně jako motivace a hodnocení měly vynikající úroveň. Interakce a komunikace byla velmi dobrá.

Kvalita výuky fyziky ve sledovaných hodinách byla celkově vynikající.

Chemie, praktikum z chemie, chemický seminář

Vhodně stanovené výukové cíle byly v průběhu vyučovacího procesu naplňovány využitím metod a forem práce, které respektovaly věk žáků a aktuální složení třídy. Výuka vedená sokratovskou metodou umožňovala přizpůsobit tempo výuky možnostem žáků, kteří byli schopni si samostatně pořizovat zápisy. Vhodně volenými otázkami získávali učitelé okamžitou zpětnou vazbu o míře pochopení učiva. Názornost výuky podpořily demonstrační pokusy s využitím moderní techniky, obrazový materiál, ukázky chemických látek a modely struktur. Srozumitelný logicky uspořádaný výklad se opíral o dosavadní znalosti a zkušenosti žáků, nové poznatky byly vyvozovány za jejich aktivní spoluúčasti. Při praktických cvičeních pracovali žáci individuálním tempem podle připraveného návodu, jasné instrukce a předchozí názorná ukázka umožňovaly splnit stanovené cíle. Práce ve skupinách, vzájemná tolerance a pomoc podporovala kooperativní metody učení. Žáci zvládali jednoduché laboratorní techniky, společně vyvozovali závěry a hledali odpovědi na teoretické úkoly, které byly důmyslně propojeny s praktickou činností žáků. V semináři prokázali žáci schopnost aplikovat teoretické poznatky při řešení konkrétních úloh. Frontální práce neposkytovala dostatek příležitostí všem žákům s ohledem na jejich individuální schopnosti. Efektivitu výuky snižovalo diktování zadání úloh, s učebnicemi ani pomocnými texty žáci v semináři nepracovali.

Objasnění cíle, zajímavé pokusy, návaznost nového učiva na upevněné znalosti žáků pozitivně přispělo k motivaci žáků. Při individuálním i orientačním zkoušení byly výkony žáků objektivně hodnoceny a klasifikace byla vždy zdůvodněna. Kladením otázek v průběhu výkladu či opakování učitelé žáky nejen motivovali, ale žáci i učitelé získávali okamžitou zpětnou vazbu. Správné odpovědi byly kladně hodnoceny a vedly k pozitivnímu posilování a získání sebedůvěry žáka. Vhodně začleněné mezipředmětové vztahy vedly žáky k chápání vzájemných souvislostí a pochopení podstaty sledovaných jevů.

Komunikace mezi žáky a učiteli byla oboustranně vstřícná, žáci se neostýchali klást dotazy, ochotně spolupracovali. Přirozená autorita zkušených i začínajících učitelů byla podpořena jejich odbornou úrovní a osobní angažovaností. S výjimkou praktických cvičení neprobíhala vzájemná komunikace žáků. Průběžná kontrola, pomoc při řešení úkolů a

vzájemná spolupráce vytvářely při praktických cvičeních příznivou pracovní atmosféru. Důsledně bylo dbáno na dodržování zásad bezpečnosti práce v laboratoři.

V organizaci výuky převládaly metody a formy práce podporující aktivní učení nad tradiční výukou. Celkově byla tato oblast na velmi dobré úrovni. Motivace a hodnocení výkonů žáků mělo pozitivní účinek, povzbuzovala žáky k aktivitě. Ve většině hodin měla velmi dobrou, ojediněle vynikající úroveň. Interakce a komunikace byla celkově na velmi dobré úrovni.

Kvalita výuky chemie sledovaných hodin byla celkově velmi dobrá.

Biologie

Výběr učiva byl přiměřeně náročný, zvolené metody a formy práce odpovídaly věkovým zvláštnostem žáků. V ojedinělém případě nebyla respektována zásada přiměřenosti, převládala nadměrná verbální aktivita učitele spojená s vynucenou pasivitou žáků a závěrečné shrnutí probraného učiva prokázalo nižší efektivitu výuky. Hlavní příčinou nepřiměřenosti bylo užívání pojmů, jejichž skutečný význam žáci často neznali. To nutně vedlo k odbíhání od tématu a v důsledku toho někteří žáci ztráceli logické souvislosti. Práce s chybou, která byla využita zejména v nižších ročnících, vytvořila dostatečný prostor i pro žáky s menšími učebními předpoklady.

Učitelé žáky motivovali uváděním doplňkových zajímavých informací, využitím pomůcek, vidotechniky a častým střídáním činností. Nové učivo bylo většinou vyvozováno na základě upevněných znalostí žáků. Ve většině sledovaných hodin byly motivujícím prvkem také otázky, jejichž prostřednictvím učitelé realizovali zpětnou vazbu. Učitelé je často volili tak, aby žáci učivo zvládli nejen pamětně, ale i s pochopením souvislostí. Při hodnocení byly respektovány individuální předpoklady žáků, oceňována byla snaha a pokrok. Žáci vesměs prokazovali velmi dobré znalosti.

Oblast interakce a komunikace se vyznačovala dohodnutými pravidly jednání, která byla žáky akceptována. Učitelé vytvářeli žákům dostatek prostoru pro vzájemnou spolupráci a komunikaci. Funkční promyšlené využití mezipředmětových vztahů a objektivní zdůvodněné hodnocení vytvářelo ve třídách příznivou atmosféru. Úroveň verbální i neverbální komunikace učitelů byla velmi dobrá.

Organizace, formy a metody výuky, stejně jako interakce a komunikace měly celkově velmi dobrou úroveň. V průběhu sledované výuky byly žáci vynikajícím způsobem motivováni a hodnoceni.

Kvalita výuky biologie byla celkově velmi dobrá.

Informatika a výpočetní technika

K naplňování deklarovaných výukových cílů, formulovaných převážně z hlediska činnosti žáků, přispěla optimální struktura většiny hospitovaných hodin. Výuka vycházela ze zadání konkrétního úkolu. K vysoké efektivitě výuky přispěla účinná zpětná vazba, realizovaná na základě individuálního přístupu. Podstatu chyb, kterých se žáci při řešení zadaných úkolů dopustili, učitelé objasnili a mnohdy využili k rozšíření znalostí celé třídy.

Učitelé žáky motivovali seznámením s cíli hodin, v průběhu vyučování pak zadáváním úkolů, které v sobě zahrnovaly praktické využití mezipředmětových vztahů. Ve dvou sledovaných hodinách byli žáci výrazně aktivizováni prostřednictvím projektového vyučování. Učitelé často užívali pozitivního hodnocení.

Mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem se projevovaly vztahy spolupráce.

Komunikace probíhala na základě dohodnutých pravidel. Zvláště dobrou úroveň měla oblast komunikace a interakce v hodinách, ve kterých žáci pod vedením učitele zpracovávali společný projekt. Verbální a neverbální komunikace učitelů měla převážně vynikající úroveň.

Organizace, formy a metody výuky byly v souladu s velmi dobrou až vynikající odbornou a didaktickou úrovní učitelů a zájmem většiny žáků o předmět. Hodnocení žáků učitelů mělo velmi dobrou úroveň, jejich motivace pro splnění cíle hodiny byla vynikající. Úroveň interakce a komunikace byla velmi dobrá.

Kvalita výuky předmětu informatika a výpočetní technika byla celkově vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a bezprostřední příprava na výuku respektovala učební osnovy předmětu i aktuální složení třídy a měla vynikající úroveň.

Téměř sto procentní kvalifikovanost učitelů sledovaných předmětů, jejich odborná i pedagogická zdatnost výrazně ovlivnila kvalitu vyučovacího procesu. Materiální zabezpečení výuky a projekty, realizované s využitím výpočetní techniky, poskytují žákům možnost získat v některých předmětech (informatika, fyzika, cizí jazyky) hlubší znalosti a dovednosti než požadují osnovy. Materiální vybavení vzhledem ke vzdělávacímu programu školy je celkově na velmi dobré úrovni. Psychohygienické podmínky byly respektovány a měly velmi dobrou úroveň.

Organizace, metody a formy výuky v matematice, fyzice, cizích jazycích, informatice a výpočetní technice podporovaly aktivní učení a kooperativní formy práce a měly vynikající úroveň. I když v ostatních sledovaných předmětech převažovalo transmisivní pojetí výuky, byla výuka řízena účelně za aktivní spoluúčasti žáků. V matematice a přírodovědných předmětech rozvíjeli učitelé dovednosti vyššího řádu (analýza, syntéza), podporovali rozvíjení tvůrčího a logického myšlení žáků. Celkově měla tato oblast velmi dobrou úroveň.

Vstupní i průběžná motivace žáků měla převážně vynikající úroveň, ojediněle velmi dobrou. Hodnocení žáků bylo vždy objektivní, poskytovalo žákům zpětnou vazbu a mělo velmi dobrou úroveň.

Interakce a komunikace v jednotlivých předmětech se lišila. Její vynikající úroveň v cizích jazycích pozitivně ovlivnila dovednosti žáků, při frontální výuce v ostatních předmětech, kdy převažovala komunikace v rovině učitel – žák, měla tato oblast velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky sledovaných předmětů byla celkově velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry v oblasti výchovně vzdělávacího programu školy vycházejí z analýzy

podmínek školy. Stanovují hlavní cíle v oblasti vzdělávací koncepce, personálního i materiálního zabezpečení výuky. Graficky zpracovaný vývoj a prognóza počtu tříd pro jednotlivé typy studia do šk. roku 2005/06 zohledňují demografické podmínky regionu vypovídají o promyšleném plánování rozvoje školy. Roční plán práce respektuje termíny dané MŠMT ČR týkající se činnosti školy po stránce organizace a zahrnuje významné akce v oblasti školních i mimoškolních aktivit. Z něj vycházejí operativní týdenní plány práce. Zpětnou vazbu zajišťuje kontrola plnění úkolů na poradě rozšířeného vedení.

Škola vyučuje studijní obory v souladu s Rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 30 203/98-21 ze dne 2. 11. 1998. Učební plány rozpracované pro jednotlivé studijní cykly vycházejí ze schválených učebních dokumentů MŠMT ČR. V prvním pololetí šk. roku 1999/2000 odpovídala časová dotace hodin všech předmětů příslušným učebním plánům MŠMT ČR. Ve druhém pololetí šk. roku 1999/2000 není v septimě sedmiletého studia zařazena výuka druhého cizího jazyka. Tato úprava nerespektuje učební plán MŠMT ČR čj. 20 060/94-23, který předepisuje výuku druhého cizího jazyka v dotaci 3 hodin. Při redukci učebního plánu vycházel ředitel školy z metodického pokynu MŠMT ČR čj. 20 925/92-21-210, jehož platnost byla zrušena.

Široká nabídka volitelných předmětů umožňuje profilaci žáků ve vyšších ročnících studia. Talentovaným žákům věnuje škola pozornost i v době mimo výuku, zájmy žáků jsou individuálně rozvíjeny prostřednictvím zájmových kroužků. V této oblasti se pozitivně odráží činnost výchovného poradenství. Vychází z dlouhodobých a jasných záměrů, které jsou konkretizovány v ročním plánu práce. Záměry jsou naplňovány nejen v oblasti výchovy a vzdělávání se zřetelem k individuálním schopnostem žáka, ale i v oblasti mimoškolních aktivit.

Reálné koncepční záměry vycházejí z podmínek školy a jsou při plánování zohledňovány. Vzhledem k dílčím nedostatkům v nedodržení učebního plánu má plánování celkově dobrou úroveň.

Organizování

Jasně stanovená organizační struktura vyplývající z organizačního schématu umožňuje efektivní řízení všech oblastí činnosti školy. Kompetence a povinnosti vedoucích pracovníků i provozních zaměstnanců jsou zakotveny v organizačním řádu, povinnosti učitelů vyplývají z pracovního řádu MŠMT ČR čj. 16 969/96-42 pro zaměstnance škol a školských zařízení. Z inspekčních zjištění vyplynulo, že ne vždy je pracovníky akceptován v případě povinnosti písemně informovat zákonné zástupce žáka, je - li to v zájmu výchovy a vzdělání nutné. Pedagogická rada jako poradní orgán ředitele školy dobře plní svoji funkci. Předmětové komise se aktivně podílejí na tvorbě výukových plánů, zápisy z jejich jednání vypovídají o neformální a smysluplné činnosti. Školní řád obsahuje povinnosti žáků, nikoliv jejich práva, přestože jich žáci prokazatelně mohou v řadě případů využívat. Rozvrh hodin koresponduje s § 14 odst. 1 vyhlášky č.354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. V průběhu inspekce byla upravena délka přestávek v souladu s výše uvedenou právní normou. Odpolední výuka volitelných předmětů je vyučována v dvouhodinových blocích. Tato úprava zohledňuje dojíždějící žáky s ohledem na dopravní obslužnost.

Tok informací uvnitř školy je zajištěn standardním způsobem prostřednictvím porad a individuálním kontaktem pracovníků s vedením školy. Zákonní zástupci žáků jsou o chování a prospěchu informováni na třídních schůzkách, v případě potřeby individuálními pohovory. Ojedinele byly zjištěny nedostatky v prokazatelném informování rodičů v případě žáků s odloženou klasifikací. V informovanosti rodičů i žáků má významnou úlohu výchovné

poradenství. Zajišťuje kvalitní služby v oblasti profesní orientace žáků prostřednictvím individuálních konzultací s výchovnou poradkyní a informačních panelů umístěných v budově školy. Pozitivním rysem je šíření osvěty mezi rodiči v aktuálních otázkách výchovy a vzdělávání, o zapojování žáků do peer programu a spolupráci školy s poradenskými institucemi.

Výroční zpráva za šk. rok 1998/99 je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3, zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva má velmi dobrou vypovídací hodnotu. Na veřejnosti se škola prezentuje převážně prostřednictvím bohatých mimoškolních aktivit. regionálního tisku.

V dodržování obecně závazných právních předpisů byly zjištěny níže uvedené nedostatky:

- Ve šk. roce 1998/99 byla do tercie osmiletého gymnázia (vyššího ročníku než prvního) přijata žákyně bez udělení výjimky školským úřadem.
- Ve šk. roce 1998/99 byla třída 1. A čtyřletého studia na základě přijímacího řízení naplněna 32 žáky.

Organizační struktura je účelně stanovena a umožňuje efektivní řízení všech oblastí školy. Poradní a metodické orgány pracují neformálně. Rezervy zůstávají v oblasti včasné a prokazatelné informovanosti rodičů a v dodržování obecně závazných právních předpisů. Celkově je organizování na dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy preferuje demokratický styl řízení, ve své práci se opírá o rozšířené vedení (zástupce ředitele, výchovného poradce a předsedy předmětových komisí). Cíleně je podporována pravomoc předsedů předmětových komisí, jejichž podnětů využívá ředitel při hodnocení a odměňování pracovníků. Vedení školy podporuje vzdělávání pracovníků, vytváří dobré podmínky pro realizaci projektu Sokrates, v jehož rámci další vzdělávání probíhá. Učitelé projevují zájem o odborný růst, z jejich podnětu se uskutečnilo interní vzdělávání v oblasti výpočetní techniky. Začínajícím učitelům je poskytována metodická i odborná pomoc prostřednictvím vedoucích učitelů. Pro hodnocení práce učitelů je vytvořen vnitřní platový předpis, kritéria hodnocení jsou učitelům známa. Vysoká kvalifikovanost učitelů a stabilita pedagogického sboru vypovídá o příznivé atmosféře školy i kvalitní práci v oblasti personální.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní mechanismy jsou vytvořeny, dotýkají se všech oblastí činnosti školy. Kontrolní činnost není zakotvena v písemné podobě. Kontrola v oblasti výuky vychází z aktuálních potřeb, podnětů rodičů i žáků. Plánované jsou hospitace u začínajících učitelů a v maturitních ročnících. Kontrola plnění učebních osnov je převážně sledována na jednáních předmětových komisí. Poznatky z hospitační činnosti jsou s učiteli projednány individuálně, nejsou využívány k analýze v širším kolektivu. Administrativní nedostatky zjištěné ve vedení třídních výkazů a protokolů o ukončování studia vypovídají o méně důsledné kontrole v oblasti vedení povinné dokumentace. Studijní výsledky žáků jsou pravidelně sledovány a hodnoceny na pedagogických radách. Mimořádnou pozornost věnuje vedení školy systematickému sledování výsledků maturitních zkoušek a úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na vysoké školy. Získává tak účinnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělání, které je žákům poskytováno. Významnou měrou při vyhodnocování a analyzování výsledků žáků v soutěžích a olympiádách

přispívá výchovné poradenství. Výsledky analýz jsou využívány jak pro pozitivní motivaci žáků, tak pro informovanost rodičů.

Kontrolní mechanismy směřem k výstupním výsledkům žáků jsou systematické a účinné. Rezervy zůstávají v kontrole vedení dokumentace a získávání zpětné vazby z průběžné kontroly výchovně vzdělávací činnosti.

Kontrolní mechanismy mají celkově dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitně zpracovaná koncepce vychází z podmínek regionu a je naplňována. Nedostatky v plánování výchovně vzdělávací činnosti se týkají pouze výuky v septimě sedmiletého studia, v ostatních studijních cyklech jsou učební plány dodržovány. Organizování a kontrola má spíše operativní charakter. V dodržování obecně závazných právních předpisů byly zjištěny dílčí nedostatky, které jsou obsahem protokolu o kontrole. Ředitel účelně využívá poradní a metodické orgány, výchovné poradenství se smysluplně podílí na všech oblastech činnosti školy. Celkově je řízení na dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- **Výuka v realizovaných studijních cyklech se řídí níže uvedenými učebními plány MŠMT ČR**

Sedmileté studium (sexta, septima): učební plán MŠMT ČR čj. 20 060/94-23 s platností od 1. 9. 1995

Osmileté studium (prima): generalizovaný učební plán (GUP) čj. 20 594/99-22 s platností od 1. 9. 1999

Osmileté studium (sekunda až kvinta): GUP čj. 25 048/95-21-23 s platností od 1. 9. 1995

Čtyřleté studium (1. ročník): učební plán gymnázia se čtyřletým cyklem čj. 20 595/99-22 s platností od 1. 9. 1999

Čtyřleté studium (2. a 3. ročník): učební plán pro gymnázia se čtyřletým cyklem čj. 25 049/95-21-23 ze dne 14. 11. 1995

- **Významné mimoškolní aktivity**

Každoročně pořádají předmětové komise cizích jazyků výměnné, studijní a poznávací zájezdy do V. Británie, USA a Rakouska. Žáci se pravidelně zúčastňují olympiád v cizích jazycích, matematice, přírodovědných předmětech. V krajských kolech obsazují přední místa a zúčastňují se i kol celostátních. V rámci projektu Evropské unie Socrates-Comenius spolupracuje gymnázium velmi aktivně se školami z italského Brixenu a rakouského Preßbaumu na projektu „Jantarové stezky - evropská spojení“. Mimořádně úspěšně prezentují žáci školu i v oblasti hudebních a sportovních aktivit.

V oblasti mimoškolních aktivit je činnost školy na vynikající úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., zákon o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj. 30 203/98-21 ze dne 2. 11. 1998

- Rozpracované učební plány pro realizované studijní cykly
- Vzdělávací koncepce gymnázia a koncepce rozvoje školy, vývoj a prognóza počtu tříd do roku 2006
- Organizační řád a vnitřní řád školy
- Grafická analýza procentuální úspěšnosti maturantů z jednotlivých předmětů při přijímání na VŠ
- Roční plán práce na šk. rok 1999/2000, operativní týdenní plány
- Plán činnosti výchovného poradenství
- Hospitační záznamy vedení školy
- Zápisy z předmětových komisí
- Tématické plány pro jednotlivé hospitované předměty
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy šk. roku 1998/99

ZÁVĚR

Velmi dobrá a v některých předmětech vynikající kvalita výuky vypovídá o kvalitní práci pedagogů i předmětových komisí a koresponduje s vynikajícím personálním zajištěním výuky. Materiální a prostorové podmínky mají celkově velmi dobrou úroveň a umožňují realizovat vzdělávací program v plné šíři, včetně rozvíjení dovednostních kompetencí žáků. Tradiční formy a metody práce v některých předmětech byly kompenzovány využíváním moderních technologií s využitím výpočetní techniky a snahou učitelů o aktivní zapojení žáků do procesu. Výuka nebyla orientována pouze na pasivní předávání poznatků, ale v mnoha předmětech byl kladen důraz na tvořivost, aktivní učení a práci žáků s informacemi. O kvalitní výchovně vzdělávací práci školy vypovídají i výsledky žáků při přijímání na vysoké školy. Tato oblast je vedením školy systematicky sledována, analyzována a vyhodnocována. Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech na velmi dobré úrovni.

Oblast řízení má celkově dobrou úroveň. Nedostatky v oblasti organizování se týkají především dílčího nedodržení obecně závazných předpisů, úrovně vedení části dokumentace a jsou převážně důsledkem méně účinných kontrolních mechanismů.

Spoluúčast předmětových komisí na tvorbě a kontrole učebních plánů a spolupráce jejich předsedů s vedením školy při hodnocení pracovníků vypovídá o snahách o participační styl řízení. Výchovné poradenství přispívá ke koordinaci mimoškolních aktivit žáků..

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu využívá škola efektivně, ve prospěch materiálního zajištění výuky i dalšího vzdělávání učitelů.

Vzhledem k velmi dobré úrovni výchovně vzdělávací činnosti školy, v níž výrazně převažují pozitiva, hodnotí ČŠI i přes zjištěné nedostatky v oblasti řízení činnost školy celkově jako velmi dobrou.

Od roku 1996, kdy ředitel školy nastoupil do funkce, nebyla ve škole provedena inspekce, s výjimkou hodnocení průběhu maturitních zkoušek. Nelze tedy hodnotit posun školy ani porovnat její vývoj.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Marie Machálková	.... M. Machálková v. r. ....
Členové týmu	RNDr. Jaroslav Honza, CSc.	..... J. Honza v. r. ....
	Mgr. Pavel Klár	..... P. Klár v. r. ....
	Mgr. Ludmila Šimáčková	... L. Šimáčková v. r. ....

V Brně dne 9. března 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. března 2000

Razítko

RNDr. Miloslav Malec

.....Dr. M. Malec v. r. ....
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Ředitel školy	2000-03-10	160/00
Školský úřad	2000-03-28	184/00
Zřizovatel	2000-03-28	183/00

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly doručeny